

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
Postboks 987
2604 Lillehammer
fminpost@statsforvalteren.no

Deres ref.: 2020/12316-28 432.1

Vår ref.:

2480 Koppang, 1.9.2021

Uttalelse i forbindelse med varsel om oppstart / prosjektplan; rullering av forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane og for Hemmeldalen naturreservat.

Som næringsdrivende med et betydelig areal innenfor Hemmeldalen naturreservat har Kiaer Mykleby følgende tilbakemeldinger og forslag til ny forvaltningsplan.

Ønske om endring i verneforskriften

Vi er oppmerksomme på at rullering av forvaltningsplan ikke innebærer endring av verneforskriften. Like fullt står det nevnt i høringsbrevet vi har mottatt at det i den grad det kommer inn slike innspill (som innebærer endring i verneforskriften), så kan disse samles og legges frem i en egen sak for nasjonalparkstyret, som i sin tur kan sende en anmodning til Statsforvalteren og Miljødirektoratet om å ta innspillene opp til videre behandling. I den forbindelse vil vi be om at skånsom plukkhogst på frossen mark vinterstid bør tillates i Søkkunddalen, da det har vært en vesentlig faktor med på å forme det spesielle skoglandskapet som i dag fremstår verneverdig. I hele Søkkunddalen kan man finne gamle stubber fra tidligere tiders plukkhogst og stripehogst, og både hogsten og beiting har vært med på å forme skog- og artsbildet i denne dalen.

Stier

Det eksisterer noen gamle stier i terrenget, som det ser ut til at ikke er registrert i nåværende forvaltningsplan. Ett slikt eksempel er stien sørover på hardbakken fra Søkkundsetra, som deler seg i to. Den ene stien går østover og krysser myrdraget og Søkkunda, for så å komme inn på sti i nordenden av vestre Søkkundsjøen. Den andre går videre sørover mot Gråberget og Himmelsjøen. Det går også en gammel sti fra Søkkundsetra opp på Storbekkfjell.

Motorferdsel, søknader og rapporteringer

Dette er et hjertesukk fra vår side - det blir for mange søknader og rapporteringer. Både i forhold til Hemmeldalen naturreservat, og samlet sett for gårdsdrift og næringsliv. Hver for seg er de fleste av disse byråkratiske rundene overkommelige, men totalen blir for stor, og det er rett og slett vanskelig å finne tid til alt. Vi oppfordrer sterkt til å holde disse kravene på et minimum; tillate så enkle prosedyrer som mulig.

Ett eksempel på et område hvor prosedyren lett kan forenkles, er fra søknadskravene for vedlikehold av traktorveien inn til Søkkundsetra. Førrige gang det var behov for vedlikehold der ble det stilt krav om både befarings fra vernemyndighetene, samt GPS-merking av alle punkter langs veien som trengte litt ekstra grus og reparasjon. Med tidspresset landbruket må håndtere føles slike krav unødvendig strenge og direkte belastende. Det går med mye tid, og det som kunne vært en relativt enkel søknadsprosess blir en mange timers jobb - for å få lov til å gjøre jobben.

Organisert bruk av hest

I verneforskriften står det i § 3 ledd 6 at sykling og organisert bruk av hest bare er tillatt på traseer utpekt i forvaltningsplanen. Ingen slike traseer er utpekt i den gjeldende forvaltningplanen.

På side 7 i prosjektplanen som nå er sendt på høring (styresak 8/2021, Rondane-Dovre nasjonalparkstyre), står det følgende om organisert bruk av hest: *“Enkeltpersoners bruk av hest skal være tillatt. Organisert bruk av hest skal normal være tillatt på veier, samt traseer og områder som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen. Aktuelle traseer og eventuelt områder skal således angis i forvaltningsplan. Organisert bruk av hest utenfor veg og slike angitte traseer skal da være søknadspliktig. Det er særlig hensynet til markslitasje som gjør det nødvendig å legge restriksjoner på denne typen organisert virksomhet.”* Dette forstår vi slik at det ikke er nødvendig å søke om at traktorveien til Søkkundsetra skal utpekes som trase for organisert ferdsel med hest, siden dette normalt skal være tillatt på veg.

Traséforslag for organisert ferdsel med hest

Vi søker herved om å få godkjent disse tre stiene som traseer for organisert ferdsel med hest:

- Stien fra Myklebysetra opp over Myklebyskarven, ned til vestre Søkkundsjøen, over Søkkunddalen og nordover langs hardbakken inn på Søkkundsetra.
- Stien som begynner ved demningen i nordenden av Myklebysjøen og går vestover. Denne deler seg i to like etter at man kommer innenfor naturreservatets grenser, hvor søndre sti går vestover forbi lille Helgetjern, mens nordre sti går nord for topp merket “1069”, og kommer ut på Birkebeinerveien ca 1 km lengre nord.

Disse tre stiene utgjør en veldig fin rute mellom gårdens setre på Myklebysetra, Søkkundsetra, og Skarvsetra ved Birkebeinerveien, som undertegnede har ridd et par ganger selv. Dette hadde

vært en veldig fin tur å kunne ta med gjester på. Omfanget det er snakk om, er maksimalt 3-4 turer i året, og maks 10 ryttere i gruppen.

Bruk av hest til jordbruksoppgaver: Saueslipp og sauesanking

Undertegnede har svært god hjelp av hest i forbindelse med slipp av gårdens saueflokk på utmarksbeite i fjellet i juni, og sanking i september. Når saueflokken drives fra Myklebysetra og inn til Søkkundsetra for fjellbeite, spares 10-12 kjøreturer inn til Søkkundsetra med traktor og henger, som ellers er måten å få flokken inn til setra. Hestene gjør en uvurderlig jobb for å holde kontroll på den store saueflokken når vi følger veien innover, hver gang sauene tar feil vei i kryss, eller sprer seg i åpne områder. Området spares da for flere dager med kontinuerlig traktorkjøring. Tilsvarende spares også kjøring i forbindelse med sankingen.

Etter gjennomgang av gjeldende forvaltningsplan, og undersøkelser av relevante definisjoner, synes det åpenbart for oss at en slik bruk av hest faller utenfor hva man normalt forstår med begrepet "organisert ferdsel". På side 30 i gjeldende forvaltningsplan står følgende definisjon av organisert ferdsel med hest: "*Ferdsel der en planlegger, koordinerer eller arrangerer en aktivitet som er kunngjort/markedsført på forhånd.*" Når det gjelder saueslipp og sanking så vil det ikke arrangeres en aktivitet for aktivitetens eller deltagerens skyld, men gjester vil inviteres med for å gjøre en jobb i jordbruket, som uansett må gjøres. Vi mener det må være en vesentlig forskjell på å koordinere en gruppe ryttere for å få en nødvendig jordbruksjobb gjort, og det å planlegge og å markedsføre en vanlig guidet ridetur.

I regjeringens publikasjon "Hesten som ressurs - Lokal næringsutvikling", vises det på side 14 til en veileder om opprettelse av verneområder etter naturmangfoldloven, utgitt av Miljødirektoratet. Det gjengis her at "Guidede turer med større grupper regnes som organisert ferdsel". Dette mener vi støtter vår tolkning; at en slik begrenset bruk av hest til en jordbruksoppgave, ikke er å anse som organisert ferdsel med hest. Saueslipp og -sanking begrenser seg til noen få dager i året: Én dag med slipp i juni og en helg med sanking i september, pluss eventuelt noen få enkeltdager på sauesanking etter hovedsankehelgen. Det gjelder en begrenset gruppe (normalt 4-8 ekvipasjer), og foregår ikke som en guidet tur; det er en jobb.

For ordens skyld vil vi legge til at denne bruken av hest ikke truer formålet med vernet (jf § 2 i verneforskriftene), eller verneverdiene som er beskrevet nærmere i forvaltningsplanen. Denne ferdselen er skånsom, og i tråd med målet i gjeldende forvaltningsplan; at all ferdsel skal skje varsomt og slik at ikke vegetasjon, dyreliv og kulturminner blir ødelagt, skadet eller unødig forstyrret. En slik bruk av hest bidrar ikke til uheldig markslitasje eller forstyrrelser av villreinen. Det må være positivt at bruken av hest gir mindre motorferdsel.

Undertegnede bidrar gjerne med mer informasjon dersom det er ønskelig.

Med vennlig hilsen for Kiær Mykleby,

Karen Anna Kiær